24 Ιουνίου 2022

ΑΦΙΕΡΩΜΑ: Τριάντα χρόνια από την εκλογή του Αρχιεπισκόπου Αλβανίας Αναστασίου

/ Αφιερώματα / Γενικά Θέματα

Τριάντα χρόνια συμπληρώνονται σήμερα από την ημέρα εκλογής του Αρχιεπισκόπου Τιράνων, Δυρραχίου και πάσης Αλβανίας κ.κ. Αναστασίου στον Θρόνο της Αυτιοκέφαλης Εκκλησίας της Αλβανίας.

Του Νικόλαου Ζαΐμη

Ήταν 24 Ιουνίου 1992 όταν το Σεπτό Κέντρο της Ορθοδοξίας, το Οικουμενικό Πατριαρχείο, εξέλεγε τον από Ανδρούσης ιεραπόστολο Επίσκοπο, μέχρι τότε, Αναστάσιο στη μαρτυρική εκκλησία της Αλβανίας η οποία από το 1967 βρισκόταν σε πλήρη διωγμό και συνταγματικά από το καθεστώς του Εμβέρ Χότζα.

Ένα χρόνο πριν, από τον Ιούλιο του 1991, ο Αρχιεπίσκοπος Αναστάσιος είχε φτάσει στη χώρα προκειμένου, ως Πατριαρχικός Έξαρχος που είχε οριστεί, να καταγράψει

και να διαπιστώσει ό,τι είχε απομείνει από Ορθοδοξία στην Αλβανία.

Με βασικό σύνθημα το “Χριστός Ανέστη” ξεκίνησε ένα επίπονο και τεράστιο έργο για την ανασυγκρότηση της Εκκλησίας. Τα πρώτα χρόνια σκληρά και δύσκολα από όλες τις πλευρές.

Η καχυποψία των αλβανικών αρχών, το ανύπαρκτο νομικό καθεστώς της υπεράσπισης της θρησκευτικής ελευθερίας, η έλλειψη ναών και υποδομών για το έργο που καλούταν να φέρει εις πέρας ήταν μερικά μόνο από τα εμπόδια.

Όλα όμως με την βοήθεια του Τριαδικού Θεού βρήκαν τον δρόμο τους και σήμερα η Αυτοκέφαλη Ορθόδοξη Εκκλησία της Αλβανίας αποτελεί ένα φαινόμενο για το γεγονός και μόνο ότι μέσα από την καταστροφή που επέφερε το αθεϊστικό καθεστώς, κατάφερε και πάλι να σταθεί στα πόδια της και να δημιουργήσει ασφαλείς φωλιές ειρήνης και αγάπης, όπως χαρακτήρισε πριν λίγες ημέρες τις ενορίες και το έργο τους ο Μακαριώτατος κ.κ. Αναστάσιος.

Με αφορμή την ημέρα η ενορία του Αγίου Πορκοπίου Τιράνων ευχήθηκε στον Αρχιεπίσκοπο. “Στις 24 Ιουνίου θυμόμαστε τη μεγάλη χαρά της εκλογής του Αρχιεπισκόπου Αναστασίου στην Αλβανία! 30 ευλογημένα χρόνια, με θυσία, αφοσίωση, υπομονή, μοναξιά και ευτυχία στη χώρα μας και την πατρίδα μας. Αδιάλειπτη μέριμνά του η λειτουργία και αναβίωση της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Αλβανία. Εις έτη πολλά Δέσποτα”.

Η αναγέννηση από της στάχτες

Μετά την άρση του πολύχρονου σκληρού διωγμού (1945-1991) και την αποκατάσταση της θρησκευτικής ελευθερίας, η Ορθόδοξος Αυτοκέφαλος Εκκλησία της Αλβανίας, υπό την καθοδήγηση του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου, κ.κ. Αναστασίου, αναγεννήθηκε από τις στάχτες της.

Παρά τις δυσκολίες που αντιμετώπισε κατά καιρούς, ανασυγκροτήθηκε εκ θεμελίων και, με τη χάρη του Θεού και τη συμπαράσταση αναρίθμητων καλοθελητών της ανά τον κόσμο, αναπτύσσει το πολύπλευρο έργο της με γρήγορους ρυθμούς. Συμπάσχοντας με τις ανησυχίες και τα δεινοπαθήματα του λαού, συμβάλλει ταυτόχρονα και στην κοινωνική και πνευματική ανασυγκρότηση της χώρας.

Τον Δεκέμβριο του 2019 η δημοσιογράφο Μαρία Γιαχνάκη και το Πρακτορείο ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ πραγματοποίησαν αποστολή στην Αλβανία προκειμένου να καταγράψουν το τεράστιο έργο το οποίο επιτελεί η Εκκλησία.

Αποστολή Αλβανία: Μαρία Γιαχνάκη

Εικονολήπτης: Ανδρέας Χαλκιόπουλος

Μοντάζ: Μαριάνθη Ματζίρη

Πλάνα Αρχείου Αφρικής – Αλβανίας: Μαρία Μαυρίκου

Αναδιοργάνωση ενοριών και της Ιεράς Συνόδου

Αναδιοργανώθηκαν περίπου 460 ορθόδοξες ενορίες και αναπτύχθηκε το λειτουργικό, κηρυκτικό και κατηχητικό έργο σε πόλεις και χωριά. Το 1998 συγκροτήθηκε η Ιερά Σύνοδος της Ορθοδόξου Αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Αλβανίας απαρτιζόμενη από τον Αρχιεπίσκοπο Αναστάσιο, τον Μητροπολίτη Βερατίου Ιγνάτιο, τον Μητροπολίτη Κορυτσάς Ιωάννη, τον Επίσκοπο Απολλωνίας Κοσμά (εκοιμήθη το 2000) και με Αρχιγραμματέα τον Πρωτοπρεσβύτερο Ιωάννη Trebicka.

Το 2006 χειροτονήθηκαν τρεις νέοι επίσκοποι: ο Αρχιμανδρίτης Δημήτριος Σιναΐτης ως Μητροπολίτης Αργυροκάστρου, ο Αρχιμανδρίτης Νικόλαος Hyka ως Τιτουλάριος Επίσκοπος Απολλωνίας, νυν Μητροπολίτης Απολλωνίας και Φίερ, και ο Αρχιμανδρίτης Αντώνιος Merdani ως Τιτουλάριος Επίσκοπος Κρούγιας, νυν Μητροπολίτης Ελμπασάν. Το 2012 χειροτονήθηκαν ακόμα δυο νέοι επισκόποι: ο Αρχιμανδρίτης Ναθαναήλ Λαυριώτης ως Επίσκοπος Αμαντίας, νυν Μητροπολίτης Αμαντίας και Αρχιγραμματέας της Ιεράς Συνόδου και ο Αρχιμανδρίτης Άστη Bakallbashi ως Επίσκοπος Βύλιδος. Και οι δυο είναι βοηθοί επίσκοποι του Αρχιεπισκόπου. Με τις δύο αυτές νέες χειροτονίες η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Αλβανίας αποτελείται από οκτώ μέλη, για πρώτη φορά στην ιστορία της.

Η σχέση με το κράτος

Στις 24 Νοεμβρίου 2008 υπογράφηκε, βάσει του Συντάγματος της Δημοκρατίας της Αλβανίας (1998), η Συμφωνία για τη ρύθμιση των σχέσεων μεταξύ της Ορθοδόξου Αυτοκεφάλου Εκκλησίας της Αλβανίας και της Αλβανικής Κυβερνήσεως, και η οποία στη συνέχεια επικυρώθηκε από το Αλβανικό Κοινοβούλιο και κατέστη νόμος του Αλβανικού Κράτους υπ’αριθμ. 10057/22.01.2009.

Παρά το γεγονός αυτό η επιστροφή της εκκλησιαστικής περιουσίας παραμένει ένα μεγάλο αγκάθι.

Βαρύτητα στην κατάρτιση του κλήρου και τη νεότητα

Έχει καταρτισθεί μια νέα γενιά κληρικών, παράλληλα με τη παλαιά γενιά. Με τη μέριμνα του Αρχιεπισκόπου εκπαιδεύθηκε και χειροτονήθηκε μια νέα γενιά κληρικών αλβανικής υπηκοότητος. Σήμερα υπηρετούν 149 κληρικοί (όλων των βαθμίδων), με ανώτερες σπουδές. Στο μεταξύ, έχουν αποβιώσει 17 κληρικοί).

Από το 1992 λειτουργεί η Ορθόδοξος Θεολογική Ακαδημία “Ανάσταση του Χριστού”, στην οποία εκπαιδεύονται όλοι οι κληρικοί και στελέχη για το κατηχιτικό έργο και διάφορες διακονίες της Εκκλησίας. Εν το μεταξύ άλλα στελέχη μετεκπαιδεύονται σε γνωστές Θεολογικές Σχολές του εξωτερικού.

Ιδρύθηκαν και λειτουργούν άνω των 50 νεανικά κέντρα σε διάφορες πόλεις και χωριά. Κάθε χρόνο διοργανόνωνται ποικίλες νεανικές δραστηριότητες όπως:

θερινές και χειμερινές κατασκηνώσεις, συνέδρια, αθλητικέςσυναντίσεις, εκδηλώσεις για άτομα με ειδικές ανάγκες, νεανικές συναυλίες κλπ.

Εκκλησιαστική Εκπαίδευση

Για την εκκλησιαστική εκπαίδευση λειτουργούν: Ανωτέρα Θεολογική Ακαδημία “Ανάστασις” στον Άγιο Βλάσιο Δυρραχίου, και δυο εκκλησιαστικά λύκεια -ένα στο Αργυρόκαστρο (από το 1998) και ένα στο Σούκθ Δυρραχίου (από το 2007) – με την ονομασία «Τίμιος Σταυρός», και τα τρία με οικοτροφεία.

Έχουν ιδρυθεί 17 νηπιαγωγεία (παιδικοί σταθμοί): στα Τίρανα, Δυρράχιο, Καβάγια, Κορυτσά, Λούσνια, Ελμπασάν, Αργυρόκαστρο (2), Άγ. Σαράντα, Δερβιτσιάνη, Πόγραδετς, Σκόδρα, Αυλώνα, Πρεμετή, Βεράτιο, Τεπελένη, Τσερρίκ. Δίδεται προτεραιότητα σε παιδιά που προέρχονται από άπορες οικογένειες.

Λειτουργούν τρία Εννιατάξια Σχολεία: στα Τίρανα λειτουργεί Άλβανοαμερικανικό Σχολείο «Πρωταγωνιστές» (από το 2001), στο Δυρράχιο το Αλβανοελληνικό Σχολείο «Πνοή Αγάπης» (από το 2005), και στο Αργυρόκαστρο επίσης το Αλβανοελληνικό Σχολείο «Πνοή Αγάπης» (από το 2008).

Λειτουργούν δύο λύκεια: στο Μεσοπόταμο στον Νομό Δελβίνου (κοντά των Αγίων Σαράντα) λειτουργεί το Τεχνικό Λύκειο «Απόστολος Παύλος» (από το 2005) και στα Τίρανα το Άλβανοαμερικανικό Λύκειο «Πρωταγωνιστές» (από το 2012).

Στο Βουλιαράτι Αργυροκάστρου λειτουργεί οικοτροφείο θηλέων για μαθήτριες λυκείου. Στους χώρους της Ιεράς Μονής Αγίου Βλασίου στο Δυρράχιο λειτουργεί το ορφανοτροφείο «Ορθόδοξος Οίκος της Ελπίδας».

Έχει προσφερθεί τεχνική και υλική υποστήριξη σε πολλά σχολεία του Δημοσίου. Ταυτόχρονα η Εκκλησία μας έχει επισκευάσει κατεστραμμένα πανεπιστημιακά κτίρια στα Τίρανα και το Αργυρόκαστρο, έχει ανακαινίσει 10 σχολεία και 7 νηπιαγωγεία, καθώς και τους αθλητικούς χώρους του Ορφανοτροφείου «Ζυμπέρ Χαλούλι» στα Τίρανα.

Από το 2000 λειτουργεί στα Τίρανα -με παράρτημα στο Αργυρόκαστρο (από το 2002) – το Ινστιτούτο Επαγγελματικής Καταρτίσεως «Πνοή Αγάπης».

Από τον 2010 λειτουργεί στα Τίρανα το Πανεπιστήμιο «Logos».

Στις δύσκολες περιόδους που πέρασε η χώρα (1992, 1994, 1997), η Ορθόδοξος Αυτοκέφαλος Εκκλησία της Αλβανίας έχει αναπτύξει ευρύτερο κοινωνικό και φιλανθρωπικό έργο, εξασφαλίζοντας και μοιράζοντας χιλιάδες τόνους τρόφιμα, ρουχισμό, φάρμακα κ.τ.λ. Μόνο το 1997 μοίρασε χειλιάδες τόνους τρόφιμα, ρουχισμό και φάρμακα.

Το 1999, όταν η χώρα υποδέχθηκε το κύμα των μεταναστών από το Κοσσυφοπέδιο, η Ορθόδοξος Αυτοκέφαλος Εκκλησία της Αλβανίας, σε συνεργασία με άλλες

Ευρωπαϊκές Εκκλησίες (ιδιαίτερα με την ACT του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών), υλοποίησε ένα ευρύτερο πρόγραμμα παροχής βοήθειας, το οποίο ξεπέρασε τα 12 εκατομμύρια USD, φιλοξενώντας 33.000 πρόσφυγες, προσφέροντας τρόφιμα, ρουχισμό, οικιακή και ιατρική βοήθεια, στέγη (δύο καταυλισμούς) κλπ. Ο καταυλισμός προσφύγων που έκλεισε τελευταίος στην Αλβανία (Ιούνιο του 2001), ήταν υπό τη φροντίδα της Εκκλησίας.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία παρείχε τη βοήθεια της, χωρίς διακρίσεις στο θρήσκευμα και την καταγωγή, στους κατοίκους που είχαν πληγεί μεγάλες πλημμύρες το 2002 στις περιοχές της Λέζας, Βερατίου, Αργυροκάστρου και της Σκόδρας το 2010. Το ίδιο έπραξε και κατά τον σεισμό που έπληξε τη χώρα τον Νοέμβριο του 2019.

Με πληροφορίες από την Ορθόδοξη Αυτοκέφαλη Εκκλησία της Αλβανίας

Οι φωτογραφίες προέρχονται από λευκώματα της Εκκλησίας της Αλβανίας τα οποία παραχωρήθηκαν στο Ινστιτούτο Άγιος Μάξιμος ο Γραικός.